

Ceny ogłoszeń

za wiersz milimetrowy przed 1 złoty w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny: WITOLD FABRYCY.

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.—

Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Sosnowiec, ul. Teatralna 1a
Telefon Redakcji 6-92, Administracji 4-97, Drukarni 4-94

Biuro ciekawe 304.247
Katowice

ODDZIAŁY:

KIELCE, ul. Wspólna 12, tel. 13-78; BĘDZIN, Małachowskiego 24; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADŹ, Plac 11 listopada 8; GRODZIEC, ulica Kościuszki,

Barykady na ulicach Brestu

Atak tłumy na koszary — Wojsko opanowało sytuację

PARYŻ, 7. 8. (wl.) Przez cały dzień wczorajszy panowała we francuskim porcie wojennym Brest atmosfera prawdziwej wojny domowej, rewolucji komunistycznej.

Awantury zaczęły się jeszcze w dniu onegdajszym, kiedy popołudniu robotnicy warsztatów okrętowych ruszyli na miasto z czerwonymi sztandarami, demonstrując przeciwko oszczerstwu dnościowym dekretom rządu Laval'a. Demonstracja ta miała jednak przebieg względnie spokojny. Do większych starć z policją nie doszło.

W ciągu dnia wczorajszego nastroje stały się bardzo gorące i wojownicze. Robotnicy arsenału i warsztatów drobnymi grupami jakby oddziałkami partyzanckimi, urządzili burzliwe awantury, obzuczali tramwaje i autobusy kamieniami, atakowali policjantów. W godzinach popołudniowych doszło już do poważniejszych ekscesów. Tłumy manifestantów wtargnęły na dworzec i zmusiły maszynistę do odczepienia parowozu od pociągu pociągowego, który odjechać miał do Paryża. Parowóz odprowadzono do parowozowni.

Inny oddział „partyzantów“ przypuścił szturm do gmachu prefektury. Demonstranci zerwali z prefektury sztandar państwowy i wywiesili czerwona płachtę. Czerwony sztandar zerwał pod gradem kamieni z tłumy pod prefekt.

W późnych godzinach popołudniowych gwardia cywilna zdołała przywrócić w mieście jakiś porządek. Wśród ludności demonstracje wywołały popłoch, niemal panikę. Większość sklepów została zamknięta. Po słumieniu rozruchów wysłano na miasto liczne patrole celem pilnowania porządku.

Niewiele to zresztą pomogło.

Z zapadnięciem ciemności demonstranci znów poczęli uwijać się mniejszymi i większymi grupami po mieście, prowokując coraz to nowe zajścia. Jedna z tych grup udała się pod

Niemcy rewizytują polską marynarkę

BERLIN, 7. 8. Urzędowo donoszą, iż w czasie od 22 do 25 sierpnia b. r. krążownik niemiecki „Koenigsterg“ uda się do Gdyni, celem rewizytowania polskiej marynarki wojennej.

Pożar krążownika

QUINEY, (Marsehusette) 7. 8. P. A. T. Na nowym krążowniku amerykańskim „Quiney“ w hali maszyn wybuchł groźny pożar. Krążownik ten, który znajduje się obecnie w porcie Quiney, spuszczonej został na wodę za ledwie przed dwoma miesiącami. Wyporność tego krążownika wynosi 10 tys. ton. Jest on ubrojeny w 9 armat 8-calowych. Budowa jego kosztowała 3.196.000 dolarów.

prefekturę i kilkakrotnie usiłowała wdrzeć się do wnętrza gmachu. Demonstranci zbudowali nawet przed prefekturą barykadę, z których przypuszczali szturm do budynku, a odparci przez policję, zajmowali znów stanowiska na barykadzie. Ponieważ siły policyjne okazały się za słabe, a sytuacja stała się coraz krytyczniejsza, interwenjować musiała żandarmerja. Gdy i ona nie zdołała rozpedzić manifestantów, do akcji przyłączyli się żołnierze marynarki i wówczas dopiero zdołano demonstrantów zepchnąć z barykady i rozebrać ją.

Większa ilość demonstrantów zgromadziła się przed koszarami stacjonarwanego w Brest pułku wojsk kolonialnych. Tłum rzucił się na kraty, okalające koszary, w kilku miejscach zdołał je nawet połamać. Policja okazała się bezsilna, a w każdym razie nie dość energiczna, wobec czego wysłano przeciw demonstrantom wojsko,

które rychło wprowadziło porządek. — Przed koszarami ustawiono silne posterunki wojskowe, aby niedopuszczyć do powtórzenia się wystąpień.

W różnych częściach miasta dochodziło do ustawicznych awantur. Dopiero koło północy władze zdołały ostatecznie opanować sytuację i uwolnić miasto od teroru demonstrantów.

Jakie ofiary pociągnęły za sobą wczorajsze zajścia, trudno narazie ustalić. Koło północy przewieziono do szpitala marynarki 20 rannych, w tym 13 robotników, a reszta żandarmów, policjantów oraz żołnierzy. Jeden z rannych żandarmów zmarł.

SKAZANIE KOMUNISTÓW.

PARYŻ, 7. 8. Sąd w Brescie skazał wczoraj kilkunastu agitatorów komunistycznych za udział w rozruchach na karę więzienia na okres od 8 dni do 6 miesięcy.

400 samolotów włoskich zasypie Abisynję bombami

LONDYN, 7. 8. — Mussolini zamierza rozpocząć wojnę z Abisynją wielkim atakiem lotniczym. We wscho dniu - afrykańskich koloniach włoskich ma być skoncentrowanych w chwili rozpoczęcia operacji wojennych 400 samolotów wojskowych. Przepuszczają tu, że plan kampanii wojennej przewiduje użycie najpierw bomb z gazami łzawiącymi, a następnie, jeśli zajdzie potrzeba — z gazami trującymi.

Władze wojskowe włoskie pragną jednak uniknąć gazów trujących ze

względów humanitarnych, a pozatem Włochy nie chcą zrazić do siebie ludność tubylczą, którą pragną zdobyć w sposób pokojowy.

Budowa samolotów zdolnych do rozwinięcia 300 mil na godzinę, z których każdy będzie mógł zabrać 500 bomb z gazami łzawiącymi i trującymi lub specjalne bomby szrapnelowe, została już rozpoczęta. 50 takich samolotów już wykonano i na Syceylii odbywa ją się już próbné loty. Każdy żołnierz włoski będzie zaopatrzony w maskę gazową.

„Polowanie” na Strassera czy bujne fantazje przywódcy „Czarnego Frontu”

PRAGA, 7. 8. — Onegdaj na łamach prasy światowej ukazała się wiadomość z Grecji, jakoby aresztowano tam słynnego przywódcę „Czarnego Frontu” — Ottona Strassera.

Dzienniki praskie stwierdzają, że Strasser bawi w Pradze i w Grecji wcale nie był. Pracuje on dalej nad konsolidacją żywiołów antyhitlerowskich zagranicą i ostatnio kilkakrotnie jeździł do Bazylei.

Jeden z dzienników donosi, że Gestapo niemiecka dwukrotnie już usiłowało porwać Strassera z Pragi, próby te jednak nie udały się. Niedawno temu zgłosił się do Strassera niejaki Frank, przedstawiając się za pełnomocnika króla naftowego Sir Deterdinga, który pod pewnymi warunkami gotów byłby finansować akcje „Czarnego Frontu”. Frank zaprosił Strassera do hotelu, prosił go, by czuł się jak u siebie w domu, a nawet proponował mu wykupanie się w łazience. Podejrzi-

wy Strasser nie skorzystał z żadnej propozycji i prędko opuścił hotel.

W hallu hotelowym zauważył grupę niemieców, którzy, jak przypuszczają, mieli wykonać zamach na niego.

Frank usiłował nakłonić Strassera ażeby poleciał do Londynu, gdzie miał by się spotkać z innym pełnomocnikiem Deterdinga i ostatecznie omówić warunki finansowania „Czarnego Frontu”. Strasser był zdecydowany już do tego lotu, bowiem miał otrzymać specjalny samolot, którym kierować miał jego przyjaciel dr. Maas. Przypadkowo jednak ujrzał kiedyś Maasa w podejrzanej towarzystwie; okazało się, że Maas przeszedł do obozu narydowych socjalistów, i prawdopodobnie miał Strassera wywieźć do Niemiec.

Jeden z dzienników praskich, przytaczając te opowiadania Strassera podejrzewa go o bujną fantazję i chęć zyskania sobie sympatii zagranicą tego rodzaju fantastycznymi przygodami.

Depesza Prezydenta Rzeczypospolitej do gen. Rydza-Smigłego

WARSZAWA, 7. 8. Prezydent Rzeczypospolitej przesłał na ręce generalnego inspektora sił zbrojnych gen. Rydza-Smigłego, który bawił w Krakowie na zjeździe legionistów telegram następującej treści:

„Na twoje ręce kochany generale, przesyłam najserdeczniejsze powdrowienia dla osieroconych wraz z całą Polską legionistów. Jestem przekonany, że tak, jak poprzednio miłość Ojczyzny wodziła ich śladem Wielkiego Wodza, tak i nadal będzie myślała przedwonią ich pfacę i czynów.

Ignacy Mościcki

W odpowiedzi na ten telegram gen. Rydz-Smigły wystosował do Pana Prezydenta następującą depeszę:

„Najdostojniejszy Panie Prezydencie. W imieniu wszystkich legionistów którzy przybyli z całej Polski, aby przy trumnie Komendanta zaprzysiąc dożgonną wierność jego idcom i wskazówkom, mam honor przesłać Panu Prezydentowi wyrazy gorącej wdzięczności za pamięć o naszym zjeździe. Prosimy też posłusznie, aby Pan Prezydent raczył przyjąć od nas żołnierskie zapewnienie oddania i głębokiego holdu“.

Anglia protestuje przeciwko atakom prasy włoskiej

LONDYN, 7. 8. Stały podsekretarz stanu w Foreign Office sir Robert Vansittart wezwał do siebie ambasadora włoskiego Grandiego i zwrócił uwagę jego na antybrytyjskie ataki prasy włoskiej, zwłaszcza w dziennikach inspirowanych przez czynniki oficjalne.

Podjmując tę demarche Foreign Office, powodowało się okolicznością, że cała prasa we Włoszech jest pod kontrolą rządu, który był przymuszony wstrzymać akcję prasy. Vansittart zwrócił uwagę ambasadora Grandiego, że prasa angielska wykazuje wielką wstrętność do komentarzy na temat polityki włoskiej i że włoska opinia publiczna nie ma powodów do skarg.

Ponieważ — jak podkreślano ze strony brytyjskiej — oba kraje powołane być mogą w przyszłości do wspólnej pracy w zagadnieniach może nawet ważniejszych, niż obecny zatarg, „złucznie powodowane ataki antybrytyjskie drażniące angielską opinię publiczną, uważane są przez Foreign Office za wielki błąd, popełniany przez rząd włoski.

Chleb z alunem

MIECHÓW, 7. 8. Na ulicy Marii Konopnickiej w Miechowie usiłował popamięć samobójstwo przez spożycie z chlebem alunu — Szczygielski Stanisław, lat 19, urodzony w Warszawie, którego umieszczono w szpitalu w Miechowie. Przyczyna — brak pracy i środków do życia.

Nie widzą i nie słyszą...

O wielkiej przemianie naszego społeczeństwa

Gdyby nasze partje i stronnictwa opozycyjne zdolne były dostrzec przemiany, jakie zachodzą już nie tylko w nastrojach, ale w całym nastawieniu psychicznym społeczeństwa, gdyby potrafiły uszy swe rozewrzeć dla głosów rzeczywistego życia, może nie byłaby dla nich niespodzianką ani dzisiejsza ordynacja wyborcza, ani fakt, że przy najdalej idącej współpracy społeczeństwa wchodzi ona w życie.

Jest to najlepszym dowodem, że nowa ordynacja wyborcza nie jest bynajmniej ustawą martwą, z którychkolwiek sztucznych kombinacji taktycznych zrodzona, ale jest ona podsumowaniem tej pracy, która w społeczeństwie oddawna się odbywa i która doprowadziła do głębokich przesunięć w sferze zainteresowań społecznych. Już w maju 1932-go roku odbył się w Warszawie, z inicjatywy obozu prorządowego, I-szy Zjazd działaczy społecznych i gospodarczych w zakresie samorządu terytorjalnego i gospodarczego, spółdzielczości, rolnictwa, przemysłu, rzemiosła.

Zadaniem Zjazdu nie było sformułowanie postulatów, skierowanych do rządu, do czego przyzwyczaili nas stronnictwa i partje polityczne, szczególnie te, które najgłośniej krzyczą przeciwko wszelkiej interwencji rządowej w zakresie spraw społecznych i gospodarczych.

Zjazd nie poszedł po tej linii najmniejszego oporu.

Wytknął on sobie zadanie trudniejsze — przewyższenie tych postulatowych narowów, zwrócenie natomiast uwagi i wysiłków społeczeństwa ku tym zadaniom, które może ono spełnić samo, temi środkami, jakie są mu realnie dostępne i w tym zakresie, jakie jest w danym rejonie konkretnie możliwe, scharmonizowanie w tym celu wszystkich czynników życia społeczno-gospodarczego, które biorą w nim bezpośrednio udział. Zjazd wydał dość obszerną publikację, w której podsumował rezultat swych prac. Ale zarówno poważny przebieg zjazdu, udział znanych działaczy społeczno-gospodarczych, jak i materiał zawarty w pozjazdowej publikacji, spotkały się jedynie z ironiczną drwiną na szpaltach prasy stronnictw opozycyjnych.

Cóż to za zjazd gospodarczy, który nie sformułował żadnego „zbawczego“ w walce z kryzysem programu? Dlaczego jego uczestnicy nie grzmieli oburzeniem przeciwko rządowi, dlaczego nie wołali doń „dawaj!“ gdy potrzeby gospodarze kraju są tak liczne i palące. Demoralizowani politykierzy partyni nie mogli zrozumieć celu i znaczenia zjazdu gospodarczego, który tak dalece odbiegał w przebiegu swym i treści od znanych im szablonów. Zbyli go przeto lekceważąc wzruszeniem ramion i ironicznymi uwagami, jako jeden jeszcze „bluff sanacji“. Ale życie poszło innym trybem, aniżeli spodziewali się partyni mędrkowie.

I-szy zjazd działaczy społeczno-gospodarczych, jaki odbył się w Warszawie w maju 1932 roku, nie był bynajmniej epizodem oderwanym.

W ciągu półtrzecia blisko roku odbyło się 16 takich zjazdów wojewódzkich, ponad 200 zjazdów powiatowych i — tysiące zjazdów gospodarczych gminnych.

Działo się to wszystko jawnie, publicznie, bynajmniej nie w mroku konspiracyjnych tajemnic. Opozycja mogła to wszystko widzieć, policzyc setki i tysiące uczestników zjazdów gospodarczych, wysłuchać ich obrad, rezolucyj, wziąć nawet udział w zjazdach i ich pracy, jak się zresztą wielokrotnie w różnych rejonach zdarzało.

Poszczególne działacze do niedawna opozycyjni nie tylko domagali się porывać i unosić nowemu nurtowi życia, ale sami brali czynny udział w jego wytwarzaniu i wzmocnieniu. Jeżeli byli to ludzie żywi, ludzie pracy realnej, spostrzegali łatwo, jak doniosłą rolę odgrywały te zjazdy, jaka

są one zdrową „zaprawą“ w sposobieniu sił społecznych, zdolnych do realnej walki na miejscu z kryzysowymi trudnościami.

Ale „góra“ partij opozycyjnych, zapatrzona w swe „idealne“ walki o władzę w państwie, głucha była i ślepa na te objawy tworzących się nowych form życia, nie umiała czy nie chciała spostrzec, że nurt nastrojów i dążeń społecznych odwraca się od tego koryta, w którym usiłowała go zatrzymać fałszywa „inżynierja“ partij i stronnictw opozycyjnych.

Społeczeństwu dawno już sprzykrzyło się młócenie pustej słomy pseudoprogramowych frazesów. Poszukuje ono wskazań dla swej konkretnej, realnej działalności w dostępnym sobie zakresie, dla rozwoju swych sił twórczych i skierowania ich ku realnym celom.

Nowa ordynacja wyborcza, usuwając monopol partij politycznych w formowaniu przedstawicielstwa parlamentarnego, nadała jedynie formę prawnopubliczną temu, co dawno już

dojrzało w świadomości społeczeństwa. Oddając głos decydujący w tworzeniu nowego przedstawicielstwa parlamentarnego czynnikiem społecznym i gospodarczym, nowa ordynacja wyborcza z jednej strony wciela ducha nowej konstytucji Rzeczypospolitej, z drugiej zaś ujmuje w ramy ogólnopństwowe te dążenia i prądy społeczne, których wyrazem były zjazdy gospodarze, od warszawskiego, w maju 1932 roku począwszy, poprzez zjazdy wojewódzkie i powiatowe, kończąc na tysiącach zjazdów gminnych, które w całym kraju się odbyły.

Opozycja przepała i prześlępiła cały ten ruch, jaki dotarł do najgłębszych mas ludowych. Nie umiała, nie usiłowała nawet nie żywego mu przeciwstawić, ani w biegu mu nadążyć.

Nasze partje i stronnictwa opozycyjne składają się widocznie z ludzi, o których mówi Pismo św.: „Mają uszy ku słuchaniu, a nie słyszą, mają oczy ku patrzeniu, a nie widzą“.

GDY KAJAK SIĘ PRZEWRÓCI...

Wsuominki historyczne

Endecja o Legjonach polskich przed 21 laty

Prasa endecka w czasie wielkiej wojny sporo poświęcała miejsca zwalczaniu Legjonów. Każda wiadomość o Legjonach doprowadzała endecję do wściekłości. Każdy, najdrobniejszy szczegół wyzyskiwano w celu ich zohydzenia. „Obóz narodowy“ stale wyrażał życzenia jaknajszybszej likwidacji legjonów i przy każdej sposobności rychły przepowiadał im koniec.

„Gazeta Poranna — 2 gr.“ (Nr. 259 z dn. 21.9. 1914 r.) w artykule pt. „Z psychologii politycznej“ ośmieliła się napisać:

„Lalki z szopki, tańczące na takt muzyki chochołów. Dziś dopiero może my ocenić intencję Wyspiańskiego i krwawą ironję dziejów. Schylił się po czapkę z pawich piór, „tańczy, tańczy cała szopka“...

W niecałe dwa miesiące potem ta sama „Dwugroszówka“ (Nr. 307 z dn. 6.11. 1914 r.) w artykule pt. „Tragiczna farsa“ informowała:

„Tragiczna farsa „strzelców“ galicyjskich, którzy znieprawili świętą tradycję naszych legjonów, przybrałszy sobie to miano zaszczytne bez zezwolenia, więcej, wbrew sercu i rozumu stolicy Polski — Warszawy, dobiega końca...“

„Legjony Dąbrowskich, Sokolnickich, Sułkowskich, Kniaziewiczów itd. miały w sobie poszum orłów. To widowisko, któremu się przyglądamy, a połączone z imieniem „legjonów“ jest przedsiębiorstwem z napisem na dekoracyjnych dekoracjach „Polska“...“

Wydawane przez endecję pismo ludowe „Zorze“ (Nr. 38 z dn. 17.9. 1914 r.) w artykule pt. „Co mówią nasze partje i stronnictwa“ powiedziało:

„zajaśniała bowiem przed nami nadzieja połączenia razem wszystkich ziem polskich, całego naszego narodu. Nadzieję tę utrwała znana każdemu odezwa Wielkiego Księcia, Najwyższego Wodza armji rosyjskiej. To też przykrą stała się dla nas wiadomość, że wielu rodaków naszych w Galicji trzyma stronę austriacką i puszcza nieopatrznie młodzież tamtejszą przeciw wojskom rosyjskim...“

Widzimy, że największy żal żywili endecy do Legjonów za walkę „przeciw wojskom rosyjskim“. Nie dziwimy się temu. Kto tyle nadziei w wojsku tem pokładał, komu tak miłym ono było — ten nie mógł zachwycać się tymi, którzy innymi żyli idealami i w imię tych ideałów walczyli.

Nie tylko za pośrednictwem swojej prasy endecja wypowiadała się przeciw Legjom. Urządzano w Warszawie i na prowincji specjalne wiece, na których atakowano akcję legjonową.

Zachowanie się wobec Legjonów Piłsudskiego tych polityków, którzy nazywają siebie „obozem narodowym“ wywołało dużą reakcję. Sukcesy orężne Legjonów, godne najszczytniejszych tradycji żołnierza polskiego budziły umysły z uspienia, napawały serca nowymi uczuciami.

Jak powstał światowy związek polaków?

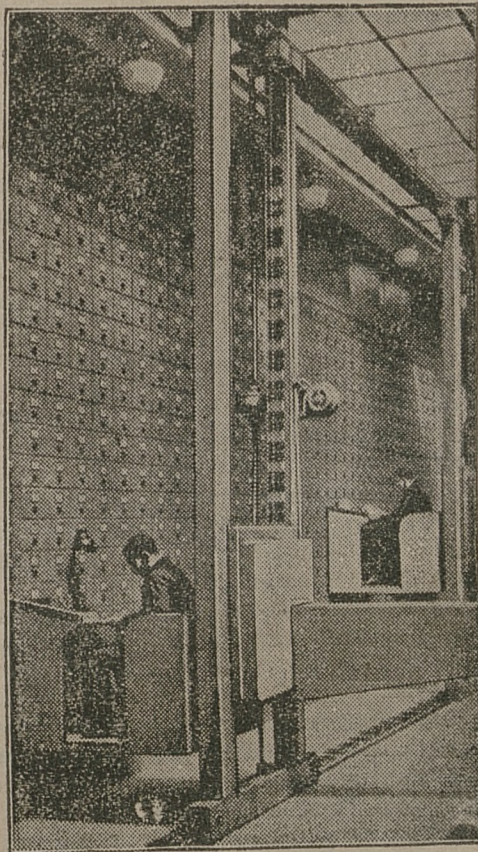
Przed powstaniem niepodległej Ojczyzny emigracja nasza żyła w stanie katastrofalnego rozbitcia na tle głównie tarć partyjnych i ambicji osobistych. To też wojna światowa zastała emigrację polską zupełnie nieprzygotowaną i nieskonsolidowaną. Wychodźstwo nasze nie szczydziło dla sprawy narodowej ani krwi serdecznej, ani krwawo zapracowanego grosza, lecz na drogę świętej narodowej zgody nie wkroczyło.

Po wojnie położenie niewiele się zmieniło. Rozbicie trwało w dalszym ciągu i nie nie wróżyło, że sytuacja ulegnie zmianie na lepsze. Dopiero stopniowo, lecz stale postępująca wewnętrzna konsolidacja państwa polskiego przyniosła pewne rezultaty. Zławsza przełomowy okazał się rok 1926, kiedy „stary kraj“ wprowadził rządy mocne i autoratywne, dźwżone silną dlonią Marsz. Piłsudskiego. Patrząc na tę wielką ewolucję, jaką przeżywała Polska i wychodźstwo nasze poczynano powoli rozumieć, że dawne tarcia partyjne i ambicje osobiste ustąpić muszą ogólnemu interesowi narodowemu.

I już w r. 1929 grono ludzi dobrej woli w kraju i na emigracji, rozpoczęło pracę w kierunku zaktiwizowania sił tkwiących w ośmiomiljonowej rzeszy Polonii zagranicznej i skonolidowania naszych rodaków z obczyzny w jedną całość organizacyjną. W tym samym roku jeszcze zorganizowano w Warszawie I-szy Zjazd Polaków z Zagranicy, który wyłonił radę organizacyjną.

Pięć lat trwały wyteżone przygotowania i dopiero w roku ub. byliśmy świadkami, jak wielka myśl zjednoczenia wszystkich polaków, rozproszonych po świecie, w jedną całość organizacyjną, nabrała życia i skrytalizowała się w powstaniu Światowego Związku Polaków, którego uroczysta proklamacja nastąpiła w Krakowie na Wawelu, dn. 6 sierpnia 1934 roku. Ta wszechświatowa organizacja naszych rodaków od roku już pracuje, aby zapewnić lepszą przyszłość Polsce i jej rozsypanym po świecie dzieciom.

REGISTRATURA - AUTOMAT

W urzędzie rejestracyjnym dla robotników w Pradze wprowadzono automatycznie przesuwające się fotele z biurkami, co ułatwia urzędnikom dostanie się odpowiedniego „nazwiska“

Z Zawiercia

ROBOTY PRZY BUDOWIE ODCINKA KOLEJOWEGO ZAWIERCIE—PORĘBA—SIEWIERZ
— PORĘBA — SIEWIERZ
przejęła firma Towarzystwo Budowlane inżynierowie Straczyński, R. Czarnota - Bojarski z Warszawy.

Z dniem 4 sierpnia r. roboty przy budowie odcinka kolejowego Zawiercie—Poręba—Siewierz prowadzone do tyczas przez zarząd miej. w Zawierciu, przejęte zostały przez firmę Towarzystwo Budowlane Inżynierowie: Straczyński, R. Czarnota, Bojarski w Warszawie, która w roku ubiegłym prowadziła budowę mostu na nowobudowanej się linii kolejowej Zawiercie—Poręba—Siewierz, przyczółków pod tunelem w Zawierciu, oraz w roku bieżącym prócz przejęcia budowy powyższej wspomnianego odcinka kolejowego firma ta prowadzi niektóre roboty, związane z budową tunelu.

Z zadowoleniem podkreślić należy, że firma ta z dotychczas przeprowadzonych robót wywiązała się bardzo solidnie, tak w stosunku do zarządu miejskiego, jak również w stosunku do robotników z terenu miasta Zawiercia, zatrudnionych przy robotach przez nią prowadzonych.

Spodziewać się również należy, że i z powierzonych obecnie i to tak bardzo poważnych robót, firma ta wywiąże się jaknajlepiej. Z chwilą przejęcia robót przez firmę wszyscy robotnicy zatrudnieni przy tych pracach przez zarząd miejski, przeszli pod zarządek firmy.

Kierownikiem robót z ramienia firmy jest inżynier St. Kabański.

(z) Zbierowa wycieczka do Krakowa.
W dniu 25 sierpnia zarząd i komenda związku strzeleckiego w Zawierciu organizuje zbiorową wycieczkę do Krakowa i na Sowniec. Koszt przejazdu w obydwie strony i na Sowniec wynosi 4 zł. od osoby. W związku z tem, zarząd oddziału związku strzeleckiego podaje do wiadomości członków, że chcąc wziąć udział w wycieczce powinni się osobiście zapisać w kancelarii powiatowej komendy Z. S. (gmach sejmiku, druga sień w podwórzu, III piętro, pokój nr. 6). Zgłoszenie wraz z opłatą na koszty podróży przyjmowane będą w godzinach od 11 do 12 rano i od 16 do 18 tylko do dnia 10 sierpnia. Po tym terminie zgłoszenia uwzględniane nie będą. Udział w wycieczce brać mogą nie tylko członkowie Z. S. z rodzinami, ale i członkowie innych organizacji, a nawet niezrzeszeni.

Porwanie drugiej Sabinki z Czeladzi tym razem nieco starszej...

Przed kilku dniami donosiliśmy o tajemniczym zaginięciu 17-letniej pracownicy fabryki „Józefów“ w Czeladzi p. Markiewiczówny, o losach której do tej pory nie wiadomo.

Do komisariatu p. p. w Czeladzi wpłynęło nowe zameldowanie o wykradzeniu żony p. Kajdy zam. przy ul. Strzeleckiej. Urowadzenia miał dokonać 40-letni p. Soczówka, handlarz mlekiem.

P. Kajdowa po porozumieniu się z p. Soczówką ubiegłej nocy, gdy mąż udał się do zajęcia, załadowała na furmankę pościel, bieliznę i in. przedmioty i uciegła w niewiadomym kierunku.

Mężowi zabrała garnitur i 200 zł. gotówką.

P. Kajda po powrocie z pracy sądził, że ma do czynienia ze złodziejami, którzy go okradli, kiedy jednak żona na nie wracała — domyślił się prawdy.

Na wszelki wypadek złożył na małżonkę skargę w policji Podobno prócz tego zaangażował trzech prywatnych detektywów, którzy podjęli się wyszukania uwodziciela.

Sensacyjne uprowadzenia dwóch kobiet w odstępach kilku dni jest sześć: oko komentowane w Czeladzi i całej okolicy.

LATAJĄCE URZĘDY POCZTOWE.

W Niemczech tytułem próby wprowadzono w większych miastach „latające urzędy pocztowe“. Urzędnicy pocztowi sprzedają znaczki pocztowe, zabierając jednocześnie list lub kartkę celem odniesienia ich do najbliższego urzędu pocztowego.

KOPIEC MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO

Konto czekowe P. K. O. Nr. 444.

— Teraz — mówił doktor — jeżeli chora przyjdzie do siebie, nie trzeba do niej nie mówić. To bardzo ważne. Przyjdę znowu wieczorem. Łyżkę stółową lekarstwa co pół godziny, jak najzupełniejszy spokój i wszystko będzie dobrze.

To powiedziaławszy, odszedł.

— Jeżeli koledzy zostajecie tutaj, to nie jesteście wam potrzebni — rzekli dwaj agenci do Sylwana, a ten na to odrzekł:

— Nic nie przeszkadza wam odejść, tylko idźcie powiedzieć o wszystkim naczelnikowi.

— Idźmy prosto do prefektury. Zadzwoniono w przedpokoju. Magdalena pobiegła otworzyć. To Galoubet przyszedł z lekarstwem. Służąca wyjęła łyżkę Sylwan spełnił, ale z wielką trudnością, polecenie doktora. Pani Rosier wciąż jeszcze leżała bez przytomności tak samo, jak przez kilka godzin po przygodzie w Saint-Maure.

— Zostawię panów przy pani — rzekła Magdalena do obu agentów — a sama pójdę ugotować obiad. Nie będziecie panowie potrzebowali odcho-

dzić.

Minęło pół godziny. Sylwan przy pomocy Galoubeta podniósł głowę pani Rosier, otworzył zęby i wlał do ust łyżkę lekarstwa, zapisanego przez doktora. Potem obaj, rozmawiając o rzeczach postronnych po eichu, dla zabicia czasu, oczekiwali z wielką niecierpliwością obiadu, jaki dla nich przyrządziła Magdalena, śliki im szły do ust, gdy ich dolatywał z kuchni apetyczny zapach.

XLIII.

Maurycy doszedł do kantoru pocztowego przy ulicy Enghien, nie podejrzując straszego dramatu, jaki spowodował tam swoją obecnością i udał się na ulicę Surennes, gdzie Verdier z niecierpliwością czekał na list Bremonta.

Mniemany opat Merris natychmiast rozpieczętował list i przy pomocy „kratki“ przeczytał co następuje:

„Przyjeżdżajcie do Londynu jednego dnia wszyscy trzej różnymi drogami i weźcie z sobą akta zejścia; wszystko idzie dobrze“.

— Więc to dość blisko do krainy milionów — rzekł Maurycy ze śmiechem — wiecie, moi drodzy przyjaciele, że jutro wieczorem podpisany będzie akt ślubny. Za tydzień stanie my na bruku londyńskim.

— Czy jutro się z sobą zobaczymy? — zapytał Lartigues.

— Nie, kochany kapitanie.

— Dlaczego?

— A to dlatego, że cały dzień jutrzejszy poświęcić muszę mojej narzeczonej i ważnym interesom.

— Więc pojutrze!

— A więc do widzenia!

Uściskali sobie wzajemnie ręce i Maurycy odszedł. Dziesięć minut przed siódmą przyjechał na ulicę Verneuille. Po obfitym obiedzie Sylwan Cornu i Galoubet znowu zasiedli przy łóżku pani Rosier. Agentka znajdowała się w stanie dziwnego uśpienia. Lekarstwo dawano bardzo systematycznie. Obaj agenci i Magdalena nie spuszczała oczu z twarzy biednej kobiety.

Zdziwiły ich ślady cierpienia, wyryte w ciągu godzin kilku przez chorobę, której doktor wcale nie miał za niebezpieczną. W ciemnych jej włosach coraz więcej zjawiało się nitki srebrnych. Rysy się wyciągnęły.

Głębokie zmarszczki pokazały się na twarzy. Wybiła godzina dziesiąta, gdy doktor znowu odwiedził chorą, jak był obiecał. Przystąpił do niej, pomacał puls i ucho przyłożył do piersi, ażeby się oddechowi przysłuchać.

Z Olkusza

KONFERENCJA PRZEDSTAWICIELI SFER KUPIECKICH I PRZEMYSŁOWYCH Z PRZEDSTAWICIELAMI WŁAZD PAŃSTWOWYCH.

Na zarządzenie wojewody kieleckiego, odbyła się w Olkuszu oświadczając pierwsza w województwie kieleckim wspólna konferencja sfer kupieckich i rzemieślniczych z pow. olkuskiego z przedstawicielami władz państwowych i komunalnych.

Konferencji przewodniczył starosta Głiszczyński z udziałem delegatów z urzędu wojewódzkiego dr Wojtowicza, izby rzemieślniczej kieleckiej p. Balcera, przedstawicieli rzemiosła z Sosnowca pp. Siłuska i Goldstajna, radców izby przemysłowo-handlowej pp.: Gruszczyńskiego i Zajaca oraz przedstawicieli władz państwowych i komunalnych.

Na konferencji omówiono różnego rodzaju bolączki kupców i rzemieślników. Po wyjaśnieniach przedstawicieli urzędu skarbowego, ubezpieczalni i t. d. oraz dyskusji, uzgodniono dalszą współpracę z władzami. Bezpośrednie zetknięcie się kupiectwa i rzemiosła z władzami będzie rękodzielną przysługą dla obojga obojga obywatela z rządem.

Obydwie strony wyniosły z konferencji ogólne zadowolenie

(ol.) „Włóczęgi“ w świat. Zastęp „włóczęgów“ 10 drużyny harcerskiej pod komendą drużyny p. 26 Makusza, wyruszył do Czechosłowacji przez Kraków, Nowy Sącz i Pieniny.

Należy zaznaczyć, że jest to już trzeci obóz wędrowny tej drużyny w roku bieżącym.

(ol) Wypadek wycieczkowieza. Podczas zjeżdżania z góry na rowerze pod Olkuszem uległ wypadkowi złamania ręki i potłuczeń ogólnych wycieczkowiez Tadeusz Franz, lat 18, uczeń gimnazjum syn dyrektora kamieniołomów z Minkini pod Krakowem. Stan rannego nie jest groźny, przebywa on jednak w szpitalu olkuskim. Rower został strzaskany.

(ol) Bójka na odpuscie w Saskowie. W czasie odpustu w Saskowie pod Ojcowem, wynikła bójka pomiędzy podchmielonymi odpustowiczami. Między in. b. niebezpiecznie został pokłuty nożami mieszkaniem Saskowa, Piotr Rusek, któremu pierwszej pomocy lekarskiej udzielił dr. Penkala ze Skwały. Sprawcami pobicia są: Franciszek Kuś i Jan Rogoż z Przegini.

— Dobrze — odezwał się — dużo zostało lekarstwa?

Galoubet pokazał mu flaszkę.

— Cztery łyżki mówił dalej doktor — kiedy skończy się lekarstwo dajcie chorej odpocząć, ale nie odchodźcie od niej ani na chwilę.

Doktor odszedł, zapowiadając, że będzie rano.

— Teraz umówimy się — rzekł Sylwan — ty będziesz spał dwie godziny, a ja tymczasem siedzieć będę przy chorej. Po dwóch godzinach ty zajmiesz moje miejsce przy łóżku dyrektorowej, a ja się na twojem położę, na kanapie.

Okolo piątej zrana kobieta jakby przyszła do siebie. Powiodła po pokroju błędnym wzrokiem, który wyrażał jednak niepokój. Oczy jej zwróciły się na śpiącego Galoubeta. Pytała się zdawała sobie, co znaczy jego obecność. Wargi jej się poruszyły. Prawdopodobnie chciała coś powiedzieć. Sylwan Cornu, przypomniawszy sobie rozkaz doktora, położył palce do ust i rzekł prędko:

— Nie wolno, pani dyrektorowo, nie kazano nie mówić.

Pani Rosier opuściła na poduszki głowę, którą chwilowo podniosła, zamknęła oczy i nie poruszała się więcej. W tym stanie pozostawała do tego czasu, kiedy Magdalena wprowadziła doktora. Była dziewiąta zrana.

d. c. n.

WALKA ZE SZKODNIKAMI.

W niemieckich składach zboża wprowadzono ostatnio nowy sposób walki ze szkodnikami — w zsypanym zbożu umieszcza się specjalne aparaty, wydzielające nieszkodliwy dla człowieka gaz, działający jednak zabójczo na pasożytnie na zbożu owady.

SPORT
I WYCHOWANIE FIZYCZNE

**ZDISKWALIFIKOWANY GRACZ
CKS. PROSI WŁADZE O SZYBKIE ZA
KONCZENIE DOCHODZENIA.**

Otrzymałszy poniższy list:
Do Szanownej Redakcji
„Expresu Zagłębia“.

W związku z kilkakrotną wzmianką w „Expresie Zagłębia“, w sprawie zawieszania graczy Czeladzkiego KS, Eugenjusza Zioly, Wł. Stefańskiego i Euzebjusza Przybyłki, przez własny klub, pragnąłbym prosić o wyrażenie zapytania w Ich poczytnym piśmie, co właściwie zrobiły władze piłkarskie w tej sprawie?

Ponieważ zależało mi zawsze na dobrej opinii, więc już kilkakrotnie zwracałem się ustnie i piśmiennie do władz piłkarskich, domagając się przeprowadzenia kłopotliwej i w wypadku dopatrzenia się zdrady klubu, odpowiedniego ukarania winnych. Nie wiem jednak z jakich powodów sprawa ta ciągnie się przeczoł rok, jakkolwiek już na początku br. kompetentne w tej sprawie władze, zapewniały że w oskarżeniach nie dopatrzyły się zdrady klubu przez wspomnianych członków CKS. Sprawa, ta ze względu na swój charakter powinna być rozpatrzona natychmiast.

Zależy mi bardzo na opinii, dlatego zwracam się z gorącą prośbą do Sz. Redakcji, aby łaskawie zapytała się władz, kiedy ta sprawa wreszcie ujrzy światło dzienne.

W głębokim szacunku pozostaję
Euzebjusz Przybyłek.

My ze swej strony dodajemy, że dochodzenie w tej sprawie władze podokręgu Zagłębia już ukończyły i obecnie decyzję wydać powinien zarząd kieleckiego OZPN.

**TRÓJMECZ LEKKOATLETYCZNY
W CZELADZI.**

W niedzielę na stadionie miejskim w Czeladzi odbędzie się ciekawy trójmecz lekkoatletyczny, pomiędzy C. K. S., Koleją P. W. z Katowic i Stadionem z Chorzowa. Przewidziane są następujące konkurencje: skoki, rzuty, biegi płaskie, biegi długie i sztafetowe. Walka zapowiada się interesująco z uwagi na udział w zawodach Orłowskiego i Kosza.

Rozegrany również zostanie trójmecz sekcji pań. Początek zawodów o godz. 4 popołudniu.

**BIEG MOTOCYKLOWY SZLAKIEM
KADRÓWKI.**

W motocyklowym biegu na szlaku kadrówki pierwsze miejsce zajęła drużyna „Gedanji“ (Gdańsk) w składzie: Pianowski, Kalkowski i Zajac, uzyskując 66 pkt. 2) „Strzelec“ (Warszawa) w składzie: Dutkiewicz, Damecki i Sikorski — 65 pkt. 3) „Legja“ (Warszawa) — 64 pkt. Najszyciej przebył trasę Józef Dohas z „Legji“ — 1 godz. 46 min., Drużynowo najlepszy czas

uzyskała również „Legja“ — średnio 2 g. 12 minut.

MIEDZYNARODOWY WYSCIG MOTOCYKLOWY.

Motocyklowy klub związku strzeleckiego w Cieszynie organizuje „Tourist Trophy Polski“ we Wiśle w dniu 25 bm.

Sukces tej imprezy jest zgóry zapewniiony, skoro się zważy, że w wyścigu tym udział bierze elita kierowców europejskich. Dotychczas zgłosili swój udział ulubienicy Śląska — Runtsch, Schneeweis (Austria), Koźma i Zamecznik (Węgry), Sandrin (Włochy) oraz Winkler, Bauhofer i Brudés (Niemcy). Toczą się natomiast pertraktacje co do startu zawodników angielskich, szwedzkich, belgijskich i szwajcarskich. Trasę biegu wyznaczono zgodnie z latami ubiegłymi, gdzie okrężnie wynosi 18,5 km., przy czym dla klas poszczególnych przepisane są ilości okrążeń.

Na czele komitetu wykonawczego stanął prezes okręgowego związku motocyklowego, plk. O. Grosser. Kierownictwo wyścigów organizuje z racji wyścigu „Tourist Trophy“ zjazd plakietowy dla samochodów i motocykli de Cieszyna w dniu 24 bm. skąd uczestnicy wyruszą dn. 25 bm. na wyścig do Wisły.

PRZED MECZEM KOBIECYM POLSKA — WĘGRY W LEKKOATLETYCE.

Dnia 25 bm. odbędzie się w Dreźnie międzynarodowy mecz lekkoatletyczny pań Polska — Niemcy.

Reprezentacja Niemiec wystąpi w następującym składzie: 100 mtr. Krauss i Dollinger, 200 m. Bauschulte i Altus, 80 m. przez płotki — Steuer i Elge, skok wzwyż Kraus i Scheibe, rzut dyskiem Maiermayer i Krauss, rzut oszczepem Kreuger i Fleischer, pchnięcie kulą Mauermayer i Fleischer, skok w dal Bauschulte i Goepfner, sztafeta 60x75x100x200 — Albus Bauschulte, Krauss i Dollinger.

× Nowinki z PZPN-u. Lotewski związek piłki nożnej zapropował rozegranie drugiego meczu w Polsce 17 września w Wilnie, jako spotkanie Wilno — Ryga. PZPN nie dał jeszcze w tej sprawie ostatecznej odpowiedzi. Co się tyczy meczu Polska — Łotwa (15 września), to miejsce tego spotkania nie jest jeszcze ustalane, gdyż Łódź nie zdecydowała się jeszcze ostatecznie, czy przyjmuje organizację tego spotkania.

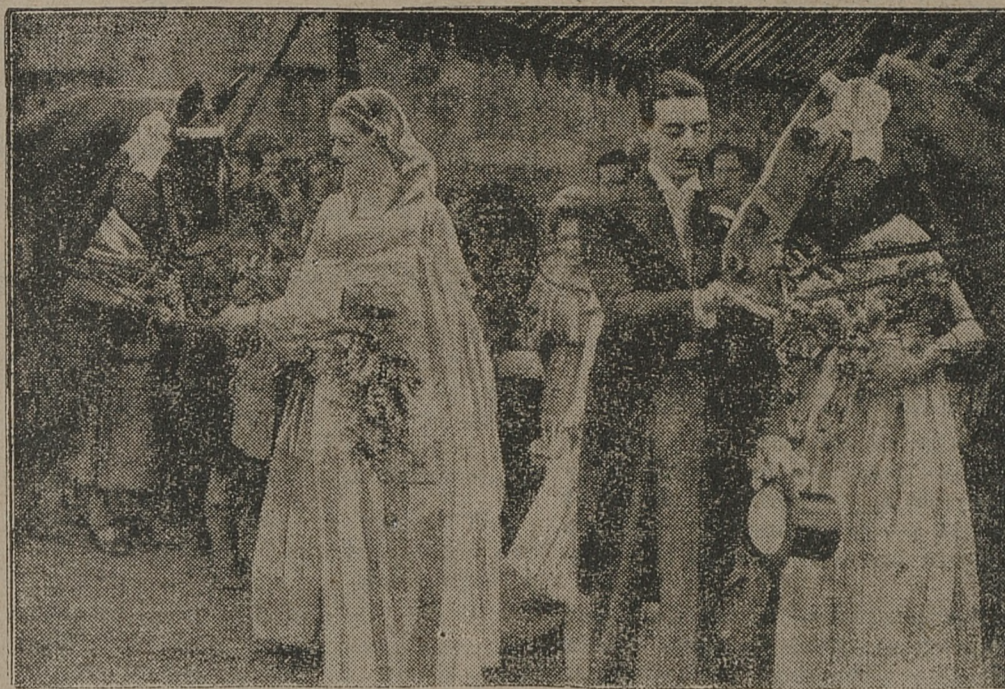
PZPN przygotowuje się już do spotkania z Jugosławią (18 bm.) i Belgią (19). Organizacja meczu z Jugosławią zajmuje się Śląsk OZPN.

× Mecz piłkarski w Gólonogu. W nadchodzącą niedzielę w Gólonogu gościć będzie zespół R. K. S. Naprzód z Chorzowa, który rozegra koleżeńcki mecz z Gólonogiem.

Udzielamy bezpłatnie porad fachowych
w zakresie racjonalnego oświetlenia, reklam świetlnych i wszelkiego rodzaju zastosowań elektryczności.

Elektrownia Okręgowa
w Zagłębiu Dąbrowskiem Sp. Akc.

DĄDZ DOBRYM DLA KONIA, A SPOTKA CIĘ SZCZĘŚCIE!

W Anglii istnieje zwyczaj karmienia koni cukrem przez nowożeńców, wychodzących z kościoła. Ma to przynieść młodej parze szczęście.

Do akt. Nr. Km. 298/35.

Obwieszczenie o licytacji

Komornik Sądu Grodzkiego w Skale pod Ojcowem, urzędujący w Skale pod Ojcowem, ulica Słomnicka Nr. 15 na zasadzie art. 679 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 11 września 1935 r. o godz. 12-ej rano, w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Skale pod Ojcowem odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości rolnej, składającej się: 1) z działki ornej ziemni w miejscowości Przegonia o powierzchni ni około dziesięciu morgów, 208 prętów, 2) z działka lasu - zarośli o powierzchni około 100 prętów, 3) z działka gruntu o przestrzeni około 50 prętów ziemi ornej oraz zabudowań składających się z domu mieszkalnego, stodoły i chlewów oraz kuźni szczegółowo opisanymi w protokole opisu z dnia 13 czerwca 1935 r.

Nieruchomość powyższa stanowi osadę włościańską rolną, zapisaną w tabeli likwidacyjnej pod Nr. 3/3, położona we wsi Przegonia, gm. Suliszowa, powiatu olkuskiego, województwa kieleckiego.

Wspomniana nieruchomość niema urzędzonej księgi hipotecznej i została nabyta przez Jana Galkę s. Wojciecha od Wojciecha Galki na mocy aktu zeznane-go w dniu 27 maja 1914 r. przed Notariuszem Kazimierzem Golańskim za Nr. reoertorium 720/14 i stanowi własność Jana Galki s. Wojciecha. Na nieruchomości tej ma zastrzeżone prawa dożywotniego użytkownika Marianna Galka, która używa trzy i pół morgi gruntu według wyboru, połowy działka łąki, wchodzącej w skład działka pierwszej połowy sadu, połowy ogrodu, połowy stodoły, połowy domu mieszkalnego i połowy działka lasu z prawem wyrebu drzewa na opał, a nadto spłata na rzecz Wojciecha Galki w kwocie 500 rubli.

Powyższa nieruchomość oszacowana została na sumę 5.500 zł. sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania, która wynosi 4.125 zł.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rekoimie w gotowości w kwocie 412 zł. 50 gr. albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych, instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny góldowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne, że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ech tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 10-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Komornik Sądowy
WŁADYSŁAW NAGÓRSKI
Skala, dnia 5 sierpnia.

**DROBNE
OGŁOSZENIA**
W
„Expresie Zagłębia”
mają zawsze
niezawodny skutek.

POSADY I PRACE

POTRZEBNA tancerka lub niewykwalifikowana panią do damskiego ductu. Zgłoszenia Katowice, Słowackiego 14 m. 10 od 17—21 godz.

POSZUKUJEMY Pań i Panów z małą kaucją do sprzedaży artykułów pierwszej potrzeby. Zgłoszenia Sosnowiec, Kanićna 6 „Amor“.

POTRZEBNA służąca do wszystkiego z gotowaniem. Zgłaszać się Wiejska 8 m. 7. WYKWALIFIKOWANY mechanik ślusarz branży metalowej specjalność masowa produkcja w różnych dziedzinach, znawca nowoczesne urządzenia, poszukuje posady w Zagłębiu lub na Śląsku. Wiadomość Sosnowiec tel. 11-78.

**KUPNO
I SPRZEDAŻ**

KUPIE motocykl „Arjel“ 250 - 550 31 roku lub nowy. Wiadomość filja „Expresu“ Grodzic.

LOKALE

POSZUKUJE pokoju umeblowanego z utrzymaniem, na okres 3-ech tygodni od zaraz, w Będzinie. Zgłoszenia proszę kierować „Expres Zagłębia“ Będzin.

**ZGUBIONE
DOKUMENTY**

REGINA SIDŁO zgubiła dowód kolejowy wydany przez dyrekcję warszawską
WŁODZIMIERZ WRONA zgubił dowód kolejowy Nr. 049030 wydany przez Dyrekcję Warszawską.

ROŻNE

BIURO informacyjne Sosnowiec, Modrzewska 21, przepisuje maszynowo, kupuje weksle, wyroki.